

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13Co/124/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8218202183
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8218202183.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

H. súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu sedu senátu JUDr. Martina Barana a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Andrea Radomského v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava - Petržalka, IČO:35724803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava - Petržalka, proti žalovanému S. I., nar. XX.X.XXXX, XXX XX S. XXX, o zaplatenie 292,65 eura s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bardejov zo dňa 28.05.2019, č.k. 1Csp/95/2018- 128, jednohlasne takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok.

II. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Žalobca sa voči žalovanému domáhal zaplatenia sumy 292,65 eur s prísl. z dôvodu, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok, postúpil postupca a to Slovenská sporiteľňa, pohľadávku voči žalovanému na samotného žalobcu. Právny predchodca žalobcu uzavrel so žalovaným 01.12.2014 zmluvu č. XXXXXXXXXXX, pričom žalovaný neplnil dlh v stanovených termínoch. Dlžná suma ku dňu postúpenia činila výšku 381,62 eur a pozostávala z príslušenstva vo výške 0 eur, istiny vo výške 292,65 eura, úroku z omeškania vo výške 21,17 eura a ostatného príslušenstva, teda poplatkov v sume 67,80 eura. Samotná suma 292,65 eura predstavuje neuhradenú istinu úveru, pričom zvyšnú časť dlhu si žalobca neuplatňuje.

2. Okresný súd Bardejov, ako súd prvej inštancie (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„I. Žalobu v celom rozsahu z a m i e t a.

II. Stranám nepriznáva nárok na náhradu trov konania. “

3. Právne súd vec posúdil podľa ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z., § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka, § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka, § 273 ods. 1, § 497, § 499 Obchodného zákonníka, § 524, § 526, § 39 Občianskeho zákonníka, podľa čl. 3 ods. 1, čl. 3 ods. 2, čl. 3 ods. 3, čl. 5, čl. 6 ods. 1, čl. 7 ods. 1 smernice Rady č. 93/13 EHS, § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001.

4. Súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že súd pri posudzovaní dôvodnosti podanej žaloby skúmal, či žalobcovi svedčí právo, ktorého sa domáha, t.j. či je nositeľom hmotného práva, ktoré je predmetom konania (aktívna vecná legitímácia) a či žalovaný je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, ktorá zodpovedá právu, ktorého sa žalobca domáha (pasívna vecná legitímácia). Nedostatok vecnej legitímácie na strane žalobcu či žalovaného znamená, že žalobe nemožno vyhovieť. Predpokladom

úspešnosti žaloby je, že žalobca preukáže, že je nositeľom tvrdeného hmotného práva a že žalovaný je nositeľom zodpovedajúcej hmotnoprávnej povinnosti. Uvedené súd skúma aj napriek poukazu žalobcu na ust. § 150 a § 151 CSP. Navyiac súd poukazuje na ust. § 290 a nasl. CSP upravujúci spory s ochranou slabšej strany - spotrebiteľské spory a z toho vyplývajúce osobitné ust. o dokazovaní. V tomto preto súd neakceptoval námietky žalobcu. Preto bolo potrebné sa najprv vysporiadať s tým, komu právo na zaplatenie patrí, teda komu svedčí aktívna hmotnoprávna legitímácia. Žalobca dôvodil svoje právo na zaplatenie žalovanej sumy (samozrejme z predloženej zmluvy a ďalších listinných dôkazov) titulom uzavretej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 23.6.2017, na základe ktorej mu mala byť pohľadávka voči žalovanému s prísl. postúpená z postupcu SLSP, a.s.. Uvedené bolo žalovanému oznámené písomne. Avšak žalobca súdu síce predložil výzvu banky v zmysle § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách pred postúpením pohľadávky adresovanú žalovanému (výpoveď zmluvy a zníženie úverového rámca zo dňa 11.1.2016 a výzvu zo dňa 22.3.2017), avšak žiadnym spôsobom nepreukázal ich doručovanie, resp. doručenie žalovanému, resp. aspoň dôkaz, že sa tieto listiny dostali do novej dispozície žalovaného. Teda z uvedeného vyplýva, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, že boli splnené podmienky dané § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách na postúpenie pohľadávky vyplývajúcej z predloženej zmluvy z veriteľa SLSP, a.s. na jeho účet, teda omeškanie dlžníka - žalovaného so zaplatením aspoň časti dlhu nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní do dňa postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve, resp. súhlas klienta na postúpenie pohľadávok. Doručenie, resp. doručovanie výzvy podľa cit. ust. súdu nebolo predložené. Nenahradí ho totiž ani predložené oznámenie o postúpení pohľadávok adresované žalovanému, resp. argumentácia žalobcu s poukazom na ust. § 89 ods. 1 Zákona o bankách, či poukaz na ust. VOP bod 18.14. Preto súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca napriek poučeniu o dôkaznej povinnosti (terajšia znalosť procesného predpisu upravujúceho civilný proces sa predpokladá, keďže žalobca je zastúpený advokátom) neuniesol dôkazné bremeno vo vzťahu preukázaniu dôvodnosti žalobou uplatneného nároku, a čo je najdôležitejšie neuniesol dôkazné bremeno vo vzťahu k preukázaniu svojej aktívnej hmotnoprávnej legitímácie. Pre nepreukázanie podmienok uvedených v § 92 ods. 8 zákona o bankách nemôže mať súd zato, že postúpenie pohľadávky je účinné. Vzhľadom na uvedené, vo vzťahu k žalovanému nemôže byť postúpenie pohľadávky v tomto štádiu (bez preukázania splnenia zákonných podmienok) platným právnym úkonom pre rozpor so zákonom v zmysle § 39 OZ, pričom dochádza k porušeniu ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách, v dôsledku čoho žalobca nemôže byť nositeľom tvrdeného hmotného práva vyplývajúceho z predložených listinných dôkazov, t.j. nemá preukázanú aktívnu vecnú legitímáciu. V tomto súd poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 28. marca 2018, sp. zn. 7 Cdo 26/2017 (teda v tomto sa súd neodklonil od rozhodovacej praxe súdov, keďže žalobca poukázal na skoršie rozhodnutia odvolacích súdov). Na uvedenom názore súdu nezmenilo nič ani ustanovenie bodu 18.14 VOP, keďže na uvedené nemožno prihliadať ako na individuálne dojednanú zmluvnú podmienku so spotrebiteľom, keďže sa nachádza vo vopred naformulovaných Všeobecných obchodných podmienkach veriteľa, ktoré spotrebiteľ - dlžník určite žiadnym spôsobom neovplyvňoval ani nedojednávával. Tieto sú vopred dané veriteľom, dokonca ich veriteľ môže kedykoľvek zmeniť a žiaden súhlas s ich novším znením od dlžníkov nevyžaduje. Uvedené vyplýva z vyššie cit. ust. zákonov na ochranu spotrebiteľa. Uvedené ust. VOP preto nemožno považovať za vopred daný súhlas dlžníka s postúpením pohľadávky žiadaný v zmysle § 92 ods. 8 zák. o bankách. Navyiac takéto znenie VOP je v rozpore s ust. § 53 ods. 1 a nasl. OZ a ust. zák. na ochranu spotrebiteľa (značná nerovnováha v právach a povinnostiach veriteľa v neprospech spotrebiteľa - dlžníka; súhlas banky pre postúpenie pohľadávok zo strany klienta, pričom banka tak môže urobiť kedykoľvek bez jeho súhlasu) a teda predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Uvedené ust. VOP preto nemožno akceptovať ani s poukazom na ust. § 89 ods. 1 zákona o bankách, kde samotný zákonodarca odkázal na ust. § 53 OZ, teda aj v tomto je právny názor súdu podporený jeho úmyslom ochrániť slabšiu stranu zmluvného vzťahu - spotrebiteľa.

5. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 CSP tak, že stranám nepriznal ich náhradu, keďže žalobca bol v konaní neúspešný a žalovanému žiadne preukázateľné trovy konania nevznikli a ani si ich neuplatnil.

6. Proti rozsudku podal včas odvolanie žalobca, navrhol aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a tento zmenil tak, že v zmysle ust. § 388 CSP žalobe vyhovie, resp. podľa § 389 ods. 1 Civilného sporového poriadku rozsudok zruší a vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení svojho odvolania citoval ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, ako aj ust. § 89 ods. 1 predmetného zákona o bankách. Poukázal najmä na skutočnosť, že banka alebo pobočka zahraničnej banky si so svojím klientom môžu zmluvne upraviť práva a povinnosti

z obchodov odchylné od zákona, alebo osobitného predpisu ak to zákon ani osobitný predpis výslovne nezakazuje, alebo ak z povahy ustanovení nevyplýva, že sa od nich nemožno odchyliť. Podľa bodu 18.14 všeobecných obchodných podmienok klient výslovne súhlasil s tým, že banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť akékoľvek svoje pohľadávky a to bez ohľadu na to, či sú budúce alebo súčasné, podmienené alebo nepodmienené, bez ohľadu na právny vzťah, z ktorého vyplývajú, ako aj bez ohľadu na to, či banka vznikla v súvislosti s takouto požiadavkou akúkoľvek požiadavku, alebo nie, voči klientovi na tretiu osobu, alebo previesť akýkoľvek svoj záväzok voči nej na tretiu osobu výlučne s predchádzajúcim písomným súhlasom banky. Nakoľko ust. § 89 ods. 1 Zákona o bankách, pripúšťa úpravu vzťahov medzi bankou a klientom odchylné od stanovení daného zákona, pokiaľ zákon predmetnú odchýlku nevyklučuje, pričom ust. § 92 ods. 8 predmetného zákona nevyklučuje odchýlnú úpravu vzájomných vzťahov, zmluvne strany si dohodli otázku postúpenia odchylné od predmetného zákona. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že došlo k platnému postúpeniu pohľadávky. Zároveň poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 11Co/11/2015 zo dňa 25.08.2016, ako aj sp. zn. 9Co/145/2015 zo dňa 15.10.2016 a 11Co/206/2015 zo dňa 05.10.2016. V týchto rozhodnutiach sa v zásade konštatovalo, že dohoda podľa ust. § 89 ods. 1 Zákona o bankách je prípustná. Na základe uvedeného preto podľa názoru samotného žalobcu je zrejmé, že ust. bodu 18.14 všeobecných obchodných podmienok, nie je v rozpore so zákonnými ustanoveniami, keďže samotný Zákon o bankách umožňuje zmluvným stranám upraviť si vzájomne vzťahy odchylné od ustanovení zákona. Pričom predmetné ustanovenie obchodných podmienok je v súlade s ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Z tohto dôvodu žalobca nevidí dôvod, pre ktorý by malo predmetné ustanovenie spôsobovať hrubý nepomer, keď v podstate vyplýva zo zákonných ustanovení Občianskeho zákonníka. Pokiaľ ide o preukázanie doručenia predmetnej výzvy, k tomu žalobca v odvolaní uviedol, že žalovaný v konaní nespochybnil doručenie výzvy zo dňa 22.03.2017. Podľa ust. § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku skutkové tvrdenia, strany, ktoré proti strane nepoprela sa považujú za nesporné. V sporovom konaní však súd nevykonáva dôkazy na preukázanie nesporných skutkových tvrdení. Nesporné skutkové tvrdenie si súd osvojí, ako zistený skutkový stav z ktorého pri rozhodnutí vychádza. Vzhľadom na vyššie uvedené, je potrebné tvrdenia žalobcu, ktoré zo strany žalovaného neboli nijakým spôsobom spochybnené, považovať za nesporné. Žalovaný doručovanie predmetnej výzvy nespochybnil, preto súd v tomto smere nemal nevykonávať dokazovanie a doručenie výzvy považovať za nesporné. Zároveň žalobca citoval rozhodnutie Krajského súdu v Trnave č.k. 24Co/124/2018- 97 zo dňa 04.12.2018 v ktorom sa okrem iného konštatovalo „uvedená otázka doručenia písomnej výzvy banky klientovi na plnenie peňažného záväzku, s ktorým je klient v omeškaní nepretržite dlhšie, ako 90 dní, je otázkou skutkovou a odvolací súd zdôrazňuje, že súd prvej inštancie v konaní pri posúdení existencie písomnej výzvy a jej doručenia bol povinný v zmysle ust. § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku vychádzať z nesporných skutkových tvrdení, t.j. z tvrdení strany žalobcu, ktoré protistrana a to žalovaný výslovne nepopreli a preto sa podľa názoru krajského súdu považujú za nesporné. V tejto súvislosti treba poukázať opakovane na skutočnosť, že žalovaný existenciu a doručenie písomnej výzvy nepopreli. Je neprípustné aby súd prvej inštancie bez spochybnenia skutkových tvrdení žalobcu žalovanými, tieto sám vlastnou činnosťou spochybnil bez riadneho dokazovania na pojednávaní.“

7. K odvolaniu žalobcu sa žalovaný písomne nevyjadril.

8. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 34 zákona č. 160/2015 Z.z Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), v zmysle zásad uvedených v ust. § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasledujúce CSP bez nariadenia pojednávania (§ 380 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutie oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

9. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností prijal správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležite a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje aj vo vzťahu k odvolacím námietkam, poukazuje na ust § 387 ods. 2 CSP.

10. Na doplnenie náležitého a presvedčivého rozhodnutia súdu prvej inštancie, odvolací súd uvádza nasledovné.

11. Hlavnou a základnou odvolacou námietkou v danom konaní bola skutočnosť, že súd prvej inštancie nerešpektoval ust. § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku a nepristúpil procesne k sporu tak, že skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, mal považovať za nesporné. Tieto nemal dokazovať resp. sa nimi bližšie zaoberať a vychádzať so žalobcom tvrdených skutočností, ako skutočností nesporných. V tejto časti je potrebné uviesť, že samotný žalobca sa opiera o rozhodnutie Krajského súdu v Trnave, ktoré tak ako je vyššie citované vytýkalo ako neprípustne, aby súd prvej inštancie bez spochybnenia skutkových tvrdení žalobcu žalovanými, tieto sám vlastnou činnosťou spochybňoval a bez riadneho dokazovania na pojednávaní aj vyhodnocoval. Predmetné rozhodnutie Krajského súdu v Trnave, odvolací súd v žalobcom citovanej časti považuje za nesprávne z procesného náhľadu materiálnej korekcie, ktorá bola v predmetnom rozhodnutí úplne opomenutá. Súd prvej inštancie v prvom rade veľmi správne pristúpil k vyhodnocovaniu toho či aktívna hmotnoprávna legitímácia svedčí samotnému žalobcovi. Bez akýchkoľvek pochybností a právnych polemík je zrejmé, že aktívna vecná legitímácia patrí medzi základne procesné podmienky. Skutočnosť ohľadne existencie a doručovania výzvy, ktorá má základný a podstatný vplyv na posúdenie procesnej podmienky a to aktívnej vecnej legitímácie, nemá nič spoločné s ust. § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku ohľadne skutkových tvrdení strany, ktoré má protistrana výslovne poprieť resp. súd považovať za sporné/nesporné. Tu je potrebné poukázať, že tak samotný žalobca ako ani Krajský súd v Trnave nezohľadnili jednu zo základných zásad Civilného sporového konania a to materiálne korektív prejednávacej zásady. V rámci materiálnych korektívov prejednávacej zásady jedným z podstatných je aj ust. § 185 ods. 2 a 3 Civilného sporového poriadku. V zmysle ust. § 185 ods. 3 tento jednoznačne stanovuje, že súd aj bez návrhu môže vykonať dôkazy na zistenie, či sú splnené procesné podmienky. V danom prípade sa jednoznačne jedná o procesnú podmienku a súd prvej inštancie bol plne oprávnený v zmysle citovaného materiálneho korektívu pristúpiť k preskúmaniu, základnej procesnej podmienky akou je aktívna vecná legitímácia a túto aj následne vyhodnotiť a urobiť z nej právne závery. Skutočnosť či protistrana a to strana žalovaného, danú skutočnosť popierala alebo nepopierala v kontradiktórnom spore, hrá úlohu minimálnu resp. úlohu zohrávať nemusí, keďže súd môže aj bez návrhu pristúpiť k preskúmaniu jednotlivých procesných podmienok, v danom prípade existencie, ako aj doručenia samotnej výzvy. V tomto ponímaní aj rozhodnutie Krajského súdu v Trnave č.k. 24Co/124/2018-97 zo dňa 04.12.2018 vychádza z neakceptovania ustanovení o materiálnych korektívoch prejednávacej zásady. Je predsa úlohou samotného žalobcu, aby preukázal, že je oprávnený podať takú žalobu, ktorá spĺňa všetky predpoklady v rámci podmienok konania na to, aby takáto žaloba mohla byť podaná a aby mu zároveň teoreticky v konaní zaručovala úspešnosť. Nie je v tomto prípade žiadnou povinnosťou samotného žalovaného, brániť sa voči žalobe, ktorá nespĺňa základne predpoklady pre svoj úspech v zmysle nenaplnenia procesných podmienok a touto skutočnosťou je povinný sa súd prvej inštancie zaoberať, bez ohľadu na aktivitu druhej sporovej strany. Je totiž v kontradiktórnom spore s materiálnymi korektívami (akým je aj civilné sporové konanie) neprípustné, aby súdy priznávali akékoľvek uplatnené nároky žalobcov len na základe toho, že protistrana sa procesne nebráni resp. takto uplatnené nároky nenamieta. Súd prvej inštancie teda preukázal svoju odbornú znalosť nového civilného procesu a zároveň veľmi správne pochopil a vyhodnotil jeden zo štyroch základných materiálnych korektívov prejednávacej zásady, tento riadne využil a jeho využitím nenarušil kontradiktórnosť samotného sporu.

12. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP, rozsudok súdu prvej inštancie vykazujúci znaky vysokej procesnej odbornosti v jeho napadnutej časti, ako vecne správny potvrdil.

13. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Žalobca v odvolacom konaní úspešný nebol a žalovaný napriek tomu, že v odvolacom konaní bol úspešný mu žiadne odvolacie trovy nevznikli. Z tohto dôvodu odvolací súd konštatuje, že v rámci princípu hospodárnosti konania nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania úspešnému žalovanému.

14. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).